

LA VANGUARDIA

TARRAGONA

A DUES VEUS

Dos cuiners
obren una nova
sèrie de reflexió
sobre l'actualitat

PÀGINA 7

Entre l'oblit i la memòria

JOSEP TRAVÉ

Josep Maria Sans i Travé documenta en un llibre les matances ocorregudes a Solivella durant la Guerra Civil

ISAAC ALBESA
Solivella

A principis de l'any 1936, a Solivella, a la Conca de Barberà, hi vivien 1.516 persones. Quatre anys més tard i després de la Guerra Civil, la localitat havia disminuït fins a 1.303 habitants, segons el Centre d'Estudis Solivellencs. L'explicació a aquesta reducció cal buscar-la en les matances que es van produir durant el conflicte i la posterior repressió franquista.

Solivella és la població catalana on percentualment hi va haver més morts a la rereguarda, i al mateix temps és la que més represaliats, afusellats o empresonats va tenir a partir del 1939 i fins el 1961, que va ser l'any que va sortir de la presó el darrer pres. Hi van morir mig centenar de persones entre l'estiu del 36 i el 12 de febrer del 1937. Després, amb l'entrada dels franquistes, un centenar de solivellencs van ser processats, vint-i-dos dels quals afusellats a Tarragona.

Tot i aquest trist record, els

Fets de Solivella, com se'ls ha conegut posteriorment, són un tabú al poble. "No en parlem i no en volem parlar", assenyala un jubilat que prefereix mantenir-se en l'anonimat, sortint d'un forn de pa. Ara però, l'historiador Josep Maria Sans i Travé, fill de Solivella i des del 1992 di-

Imatge actual del monument de la plaça de la Creu de Solivella sense cap senyalització ni referència històrica i el monument als anys 50 (a dalt)

rector de l'Arxiu Històric de Catalunya, acaba d'editar el llibre *El monument de la plaça de la Creu* (Pagès Editors). Es tracta de la primera monografia dedicada a documentar tot el que va ocórrer. Parteix d'un text publicat per la revista *Podall*, del Museu Arxiu de Montblanc i Co-

marca, i d'un article previ a la web del Centre d'Estudis Solivellencs, que ara s'ha encarregat d'impulsar-ne l'edició en paper perquè "parlar d'aquells fets era necessari. Ho era per documentar d'una forma fidedigna

CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT >>>

XAVI JURIO